

RJ-Uiting 2019-17: ‘Overwegingen bij de invloed van de IBOR-reform op hedge-accounting’

Achtergrond

Deze RJ-Uiting bevat de overwegingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (‘RJ’) aangaande de invloed van de transitie van Interbank Offered Rates (‘IBOR’)-gerelateerde rentes naar alternatieve rentebenchmarks (‘IBOR-reform’) op hedge-accounting. Meer specifiek zien deze overwegingen toe op de vraag of hedge-accounting kan worden voortgezet in aanloop naar de daadwerkelijke transitie. Omdat er geen wijzigingen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (‘Richtlijnen’) worden voorgesteld, heeft deze RJ-Uiting niet de status van een (ontwerp-)Richtlijn. Voor verdere achtergrond over IBOR-reform wordt verwezen naar de bijlage.

De International Accounting Standards Board (‘IASB’) heeft in september 2019 wijzigingen gepubliceerd in IFRS 9 ‘Financial Instruments’, IAS 39 ‘Financial Instruments: Recognition and Measurement’ en IFRS 7 ‘Financial Instruments: Disclosures’. Deze wijzigingen adresseren enkele mogelijke consequenties van de IBOR-reform, met name voor hedge-accounting. De wijzigingen in deze IFRS-standaarden zorgen ervoor dat in aanloop naar de daadwerkelijke IBOR-reform een mogelijke invloed op het kwalificeren van hedgerelaties voor hedge-accounting wordt genegeerd. Daarbij geldt nog steeds dat ineffectiviteit ten gevolge van IBOR-reform moet worden verwerkt in overeenstemming met de daarvoor geldende voorschriften in IFRS.

In de praktijk zal hierdoor de verwerking van hedgerelaties in de jaarrekening opgesteld op basis van IFRS niet door IBOR-reform worden geraakt. De RJ steunt deze wijzigingen in IFRS.

De RJ stelt geen wijzigingen voor in de Richtlijnen

De RJ heeft deze wijzigingen in IFRS geanalyseerd op mogelijke impact op de Richtlijnen. De RJ heeft geconcludeerd dat de voorschriften voor hedge-accounting in de Richtlijnen reeds een meer principle based-karakter hebben vergeleken met de voorschriften in IFRS. Er is derhalve geen noodzaak om de aanpassingen die zijn gemaakt in de IFRS-standaarden ook in de Richtlijnen te verwerken om mogelijke ongewenste impact van de IBOR-reform op hedgerelaties te adresseren.

Ineffectiviteit ten gevolge van IBOR-reform geldt ook onder de Richtlijnen als aandachtspunt. Deze moet, indien relevant, worden verwerkt in overeenstemming met de daarvoor geldende voorschriften in Richtlijn 290 'Financiële instrumenten'.

Tenslotte

Indien specifieke ontwikkelingen, bijvoorbeeld uit hoofde van fase 2 van het IBOR-reform project van de IASB, aanleiding geven tot aanvullende overwegingen inzake mogelijke consequenties van IBOR-reform voor de jaarrekening, zal de RJ hierover nader communiceren.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze ziet de RJ graag uiterlijk 31 december 2019 tegemoet. Reacties en commentaren kunnen – bij voorkeur per email (secretariaat@rjnet.nl) - worden ingediend bij het RJ-secretariaat. Ze zullen door de RJ als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Amsterdam, 2 december 2019

Bijlage: Achtergrondinformatie

IBOR-gerelateerde rentes (zoals LIBOR, EONIA of EURIBOR) spelen een centrale rol in financiële markten en worden als referentierente gebruikt in vele financiële instrumenten en overige contracten. IBOR rentes in de huidige vorm zullen verdwijnen en in een aantal gevallen worden vervangen door nieuwe rentetarieven. Dit heeft gevolgen voor financiële instrumenten en overige contracten waarin deze rentes zijn opgenomen of waarnaar wordt verwezen.

De Autoriteit Financiële Markten ('AFM') en De Nederlandsche Bank ('DNB') hebben in het rapport 'Transitie naar alternatieve rentebenchmarks: Terugkoppeling uitvraag' van september 2019 de IBOR-reform als volgt toegelicht:

"Momenteel vindt een wereldwijde transitie plaats naar alternatieve rentebenchmarks. In de Europese Unie is een wettelijk kader voor (rente)benchmarks vastgelegd in de Verordening (EU) nr. 2016/1011 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende indices die worden gebruikt als benchmarks voor financiële instrumenten en financiële overeenkomsten of om de prestaties van beleggingsfondsen te meten (BMR). Dit betekent onder meer dat cruciale rentebenchmarks per 1 januari 2022 alleen mogen worden gebruikt voor nieuwe transacties wanneer zij beheerd worden door een beheerder die voldoet aan de vereisten uit de BMR."

Een aantal belangrijke rentebenchmarktransities zijn de EONIA rente die wordt vervangen door de €STR rente, GBP LIBOR wordt vervangen door SONIA en USD LIBOR wordt vervangen door SOFR. Er is sprake van transitieperiodes. In het genoemde rapport van de AFM en DNB wordt kort de stand van zaken toegelicht voor de Europese situatie, en meer specifiek de Eurozone:

"In het kort: De stand van zaken van de transitie

Wat is EONIA?

EONIA is een rentebenchmark gebaseerd op ongedekte transacties tussen banken. Door de beperkte transacties op de onderliggende markt is deze benchmark niet langer geschikt voor gebruik en is besloten om deze uit te faseren. €STR is aangewezen door de Working Group on risk-free rates als alternatief. In tegenstelling tot EONIA is €STR ook gebaseerd op transacties met andere entiteiten. EONIA is vanaf 2 oktober 2019 gekoppeld aan de €STR, en zal per 1 januari 2022 ophouden te bestaan. Tot 1 januari 2022 is EONIA gedefinieerd als €STR + 8,5 basispunten. De "nieuwe" EONIA zal worden gepubliceerd door European Money Markets Institute tot 1 januari 2022.

Wat is Euribor?

Euribor was voor de hervorming een benchmark gebaseerd op het tarief dat banken elkaar in rekening brengen voor transacties met looptijden van 1 week, 1 maand en 3, 6 en 12 maanden. De hervorming wordt doorgevoerd met een nieuwe methodologie waarbij niet alleen interbancaire transacties in aanmerking komen, maar ook transacties met andere financiële instellingen en bepaalde overheidsinstellingen. Euribor heeft na de aanpassingen van de methodologie een benchmarkautorisatie gekregen. De BMR schrijft voor dat benchmarkgebruikers een terugvaloptie moeten benoemen voor als een benchmark ophoudt te bestaan. Indien een termijnstructuur op €STR zich ontwikkelt, zal deze mogelijk hiervoor geschikt zijn.

Terugvalopties

Voor een aantal financiële producttypes worden er uniforme terugvalopties ontwikkeld door verschillende organisaties. Zo werkt ISDA aan een protocol voor derivaten, LMA voor syndicaatleningen en AFME voor securitisaties. Daarnaast bekijken standaardzetters en wetgevers naar de problematiek rondom hedge accounting, margin- en clearingverplichtingen voortvloeiend uit de transitie."

Voor nadere achtergrond en informatie over het IBOR-reform project van de IASB wordt verwezen naar de website van de IFRS Foundation:

- Fase 1: <https://www.ifrs.org/projects/2019/ibor-reform-and-its-effects-on-financial-reporting-phase-1/>
- Fase 2: <https://www.ifrs.org/projects/work-plan/ibor-reform-and-its-effects-on-financial-reporting-phase-2/>